

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۰/۰۶/۱۰

شاه محمود محمود

در سوگ نجم العرفا حیدری وجودی

با درد و اندوه امروز خبر وفات غلام حیدر حیدری وجودی را از ورای صفحات مجازی خواندم سخت متأثر شدم به خصوص چند روز قبل پوهاند صاحب میرحسین شاه را از دست دادیم . دردا که سوگ عزیزان ما به خصوص جامعه فرهنگی و پوهنتونی را در ماتم عمیق فرو می برد که می بینند گلچینی از بزرگان علم و فرهنگ و دانش و شعر و ادب راهی دارالبقا هستند.

با استفاده از فرصت وفات نجم العرفا را به هموطنان و استادان و دانشمندان و به خصوص خانواده محترم حیدری وجودی صبر و تسلیت می گویم .

سرگذشت دیدار با حیدری وجودی:

از سالیان طولانی با نام حیدری وجودی منیحت شاعر آشنا بودم . مطالب و اشعار از حیدری وجودی را در مجلات و روزنامه ها که ندرتا" با تصویرشان انتشار مییافت ؛ چهره ایشان را برایم مجسم و ماندگار ساخته بود. در سالهای پسین صحبت ها و مصاحبه های شان را در تلویزیون تماشا مینمودم . بنا" همیشه در تلاش بودم که با ایشان آشنا شوم . بنابر مشوره و توصیه برادر گرانقدر حسن بیژن سیاح و ژورنالیست ورزیده کشور که آدرس دقیق محترم

د پانو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکې په خیر و لولئ

حیدری وجودی را در اختیارم گذاشت . راهی کتابخانه عامه کابل شدم . با وجودیکه کتابخانه عامه کابل را از دوران نوجوانی ؛ و حتی چند دهه قبل زمانیکه دانشمند مرحوم نیلاب رحیمی خدا بیامرز رییس کتابخانه بود و من بار ها در خدمت شان بودم و برخی مقاله ها و مطالب برای مجله « کتاب » می نوشتم ؛ دفاتر کتابخانه را آشنا بودم . اما اینکه بعد از سالیان زیادی وارد کتابخانه عامه شدم مجبوراً باید می پرسیدم که محترم حیدری وجودی کجا تشریف دارند . بار اول که به سراغ شاعر گرانقدر رفتم تشریف نداشتند ؛ چون در سیمیناری راجع به « تصوف » دعوت شده بودند . موصوف بیشتر از نیم قرن در دفتر و یا شعبه « مجلات و روزنامه ها و جراید » ایفای وظیفه دارند . بار دیگر موفق به دیدار شان شدم و بعد از سلام و علیک و معرفی کنار شان نشستم . انشاءالله صحت شان خوب بود کماکان صحبت شان روی ادب و فرهنگ و تصوف چرخ خورد . سلامهای محترم حسن بیژن صاحب را وسیله شدم و از ایشان به نام « جوان ها » به نیکی یاد کردند . در ضمن صحبت ؛ محترم محمد یوسف خسته زاده پسر شاعروطن مولانا خال محمد خسته نیز تشریف آوردند . ایشان با محاسن سفید اما بشاش و باطراوت . چند تا تصویر از حیدری وجودی و آقای خسته زاده گرفتم چون ایشان کار های بزرگتری داشتند نخواستم در دفتر رسمی بیشتر وقت آنها را بگیریم با وجودیکه صحبت محترم وجودی برایم سخت ارزنده و گرانبها بود ناگزیر با گفتن یار زنده و صحبت باقی ، با عالمی خاطره از جناب حیدری وجودی خداحافظی نموده ، کتابخانه عامه را ترک گفتم . حسرتا این دیدار دوباره هرگز میسر نیست .

اما حیدری وجودی کیست؟

حیدری وجودی نام آشنا برای فرهنگیان و مردم افغانستان است . امروز با این همه وسایل ارتباط جمعی ؛ همه ما با ایشان آشنا و معرفی هستیم اما جا دارد در این مختصر در مورد شان نکاتی را بنویسم :

غلام حیدر متخلص به حیدری وجودی فرزند مولانا شفیع الله، در سال ۱۳۱۸ هـ ش در یکی از دهکده های رُخه پنجشیر تولد یافته است . قاعده بغدادی والفا، قرآن کریم، پنج کتاب، گلستان- بوستان - دیوان حافظ و دیگر کتاب های فارسی و عربی فقه حنفی را در نوجوانی و جوانی فرا گرفت . برخی را عقیده برانست که موصوف شامل هیچ مکتب رسمی نبوده است از جمله جناب واصف باختری را باور به این است، که "حیدری وجودی" تحصیلات رسمی نداشته است: « حیدری از شمار آن فرهنگیان ما است که آموزش رسمی ندیده اند، ولی بنابر مطالعه پیگیر و سخت کوشانه و تلاش گسست ناپذیر به مدارجی از کمال رسیده اند که قول شان در محضر دانشوران حجت است و بیشتر از گواهینامه های رسمی ارزش مند...» (1) اما عده مینویسند که حیدری وجودی در سال ۱۳۲۶ هـ ش شامل مکتب ابتداییه رُخه گردید . بعداً به کابل آمد و در سال ۱۳۳۶ هـ ش شامل عسکری شد و حدود شش سال را در خدمت عسکری ماند به نظرم این شش سال عسکری به عوض همان دو سال مکلفیت عسکری بوده است و شاید شغل معلمی داشته است . و در ماه عقرب سال ۱۳۴۲ هـ ش سند ترخیص خود را اخذ کرد . در اوایل سال ۱۳۴۳ هـ ش در چوکات وزارت معارف، در انجمنی که به نام انجمن شعرای افغانستان ، مدت سه ماه به حیث محرر ایفای وظیفه نمود .

اما از اول اسد ۱۳۴۳ هـ ش در شعبه روزنامه و مجلات و جراید منحیث کارمند کتابخانه عامه کابل وظیفه گرفت که تا حال نیز؛ کماکان در یک پست دولتی بدون ارتقاء و تنزل در همان شعبه کار میکند .

آثار چاپ شده:

- ۱- عشق و جوانی .. سال چاپ ۱۳۴۹
- ۲- رهنمای پنجشیر .. سال چاپ ۱۳۵۱
- ۳- نقش امید .. سال چاپ ۱۳۵۵
- ۴- با لحظه های سبز بهار سال چاپ ۱۳۶۴
- ۵- سالی در مدار نور که تا حال دو بار چاپ شده ۱۳۶۸
- ۶- سایه معرفت که تا حال چهار بار چاپ شده
- ۷- صور سبز صدا سال چاپ ۱۳۷۹
- ۸- میقات تغزل سال چاپ ۱۳۷۹

۹ - ارغنون عشق تا حال دو بار چاپ شده سال چاپ ۱۳۸۰

۱۰ - رباعیات و دوبیتی سال چاپ ۱۳۸۰

۱۱ - شکو قامت مقاومت سال چاپ ۱۳۸۱

۱۲ - غربت مهتاب سال چاپ ۱۳۸۳

۱۳ - لحظه های در آب و آتش سال چاپ ۱۳۸۳

۱۴ - آوای کبود سال چاپ ۱۳۸۳

سایر کارکرد های فرهنگی:

۱- تدوین غزلهای ناب از واصل کابلی تا واصف باختري

۲- شرح اسرار خودي و رموز بي خودي محمدا قبال لاهوري که در اخبار مجاهد چاپ شده بود.

۳- مقالات عرفاني در اخبار و مجلات چاپ شده.

۴- تصحيح و مقدمه بر افلاک عشق، و دل نالان دفاتر شعر صوفي عشقري.

۵- ترکیبات آثار نظامي گنجه اي

۶- تدريس مثنوي ، و غزلیات بيدل ، به روز های دو شنبه و پنج شنبه